

Брюксел, 19.12.2017г.
COM(2017) 788 final

ПАКЕТ ОТ ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ ЗА СТОКИТЕ

**ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА И
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ**

**ОТНОСНО ДЕЙСТВИЕТО НА ДИРЕКТИВА (ЕС) 2015/1535 ПРЕЗ ПЕРИОДА
2014—2015 г.**

{SWD(2017) 465 final}

Съдържание

ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
1. Промени, настъпили в периода 2014—2015 г.	5
1.1. Използване на процедурата за нотификация в контекста на програмата за по-добро регулиране и с цел подобряване на конкурентоспособността	5
1.2. Използване на процедурата за нотификация за активизиране на взаимното признаване	5
1.3. Подобрения в процедурата за нотификация	6
1.4. Съдебна практика във връзка с Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар	6
2. Прилагане на процедурата за нотификация	8
2.1. Ефективност: общ преглед	8
2.2. Използване на процедурата по спешност	21
2.3. Уведомяване за „фискални или финансови мерки за стимулиране“	21
2.4. Последващи действия след реакцията на Комисията	21
2.5. Мерки след процедурата по подаване на нотификация	22
2.6. Структуриран обмен с държавите членки	22
2.7. Искания за достъп до документи, издадени съгласно Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар	24
2.8. Прозрачност	24
3. Заключение	24

РЕЗЮМЕ

В настоящия доклад се анализира прилагането през периода 2014—2015 г. на един от крайъгълните камъни на вътрешния пазар — процедурата по нотификация, определена в Директива (ЕС) 2015/1535¹ (наричана по-долу „Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар“). В доклада се подчертава важният принос на процедурата по нотификация за функционирането на единния пазар и за прилагането на политиката за по-добро регулиране².

Директива (ЕС) 2015/1535 беше приета на 9 септември 2015 г. и отмени и замени Директива 98/34/ЕО. Тъй като Директива 98/34/ЕО беше съществено изменяна на няколко пъти (по-специално, за да бъдат включени услугите на информационното общество и за да бъдат извадени техническите стандарти от обхвата ѝ), беше взето решение в интерес на яснотата тя да бъде кодифицирана.

Нотификацията на Комисията на национални технически регламенти преди приемането им продължава да бъде ефективен инструмент за предотвратяване на пречките пред търговията и за сътрудничество между Комисията и държавите членки, а също и между самите държави членки. Процедурата по нотификация се доказва като важен инструмент, който направлява националната законодателна дейност, включително в някои нововъзникващи сектори, и подобрява качеството на националните технически регламенти — по отношение на прозрачността, разбираемостта и ефективността — в области, които не са хармонизирани или са само частично хармонизирани. По-голямата яснота в правната рамка на държавите членки означава, че икономическите оператори могат да се приспособяват към новите правила, а разходите им за достъп до регламентите и за правилното им прилагане да бъдат намалени. Това е възможно и благодарение на факта, че техническите регламенти, нотифицирани на Комисията, се превеждат на 23 от официалните езици на ЕС³.

¹ Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество (кодифицирана; ОВ L 241, 17.9.2015 г., стр. 1—15).

² План за действие за подобряване на регулаторната среда, COM(2002) 278 окончателен. Вж. също „По-добро регулиране за растеж и работни места в Европейския съюз“, COM(2005) 97 окончателен; „Изпълнение на Лисабонската програма на Общността — стратегия за опростяване на регулаторната среда“, COM(2005) 535 окончателен; „Стратегически поглед към по-доброто регулиране в Европейския съюз“, COM(2006) 689; „Втори стратегически преглед на програмата за по-добро регулиране в Европейския съюз“, COM(2008) 32; „Трети стратегически преглед на програмата за по-добро регулиране в Европейския съюз“, COM(2009) 15 и „Разумно регулиране в Европейския съюз“, COM(2010)543 и COM(2016) 615 final, „По-добро регулиране: да постигаме по-добри резултати за един по-силен Съюз“.

³ Не се осигурява превод на ирландски език.

ВЪВЕДЕНИЕ

Процедурата по нотификация на национални технически регламенти дава възможност на Комисията и държавите — членки на ЕС, да се запознаят преди приемането им с техническите регламенти, които държавите членки възнамеряват да въведат по отношение на продуктите (промишлени, селскостопански и риболовни) и по отношение на услугите на информационното общество (вж. приложение 1 към Работния документ на службите на Комисията, придружаващ настоящия доклад). Процедурата се прилага по опростен начин за държавите — членки на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП), и за Швейцария и Турция (вж. приложение 3).

Основната цел на процедурата по нотификация е да се предотврати създаването на нови пречки на вътрешния пазар, още преди те да бъдат въведени и преди да са предизвикали отрицателни последици.

За Комисията вътрешният пазар е един от нейните 10 приоритета, като тя счита, че по-добре функциониращият единен пазар е двигателят за изграждането на по-силна икономика на ЕС и *„най-ценният актив на Европа във време на нарастваща глобализация“*⁴. Поради тази причина заедно с държавите членки Комисията се стреми да разгърне пълния потенциал на единния пазар, *„така че гражданите, бизнесът и публичните органи да имат достъп до стоки и услуги с най-добро качество, цена или обслужване“*⁵. Както се посочва в стратегията за единния пазар, *„единният пазар е едно от най-големите достижения на Европа“*⁶. Комисията е определила за свой приоритет да премахне оставащите регулаторни и нерегулаторни пречки пред единния пазар на стоки и услуги. Европейската комисия реши да даде нов тласък на единния пазар с редица амбициозни и прагматични действия в ключови за вътрешния пазар на ЕС области, като кръговата икономика, икономиката на сътрудничеството, единния цифров пазар, съюза на капиталовите пазари и данъчното облагане.

В своето съобщение *„Осъвременяване на единния пазар: повече възможности за гражданите и предприятията“*⁷ Комисията подчерта, че *„[с]токите съставляват около 75 % от търговията в рамките на ЕС [и че през] 2014 г. търговията със стоки между държавите — членки на ЕС, възлезе на 2 900 милиарда евро“*. По този начин беше открито важната роля на търговията със стоки в общия контекст на търговията в рамките на единния пазар (през 2015 г. вътресъюзната търговия със стоки представляваше 20,6 % от БВП на ЕС). Необходимостта от укрепване на свободното движение на стоки и осигуряване на по-предсказуема регулаторна среда за предприятията беше потвърдена и в работния документ на службите на Комисията, придружаващ посоченото съобщение. Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар има пряк или косвен принос за няколко инициативи, изпълнени в продължение на стратегията за единния пазар.

Предвид централната роля на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар за правилното функциониране на единния пазар на стоки и на услуги на

⁴ https://ec.europa.eu/priorities/sites/beta-political/files/juncker-political-guidelines-speech_bg_0.pdf

⁵ Вж. *Политически насоки на председателя Юнкер — „Ново начало за Европа: моята програма за работни места, растеж, справедливост и демократична промяна“*. Политически насоки за следващата Европейска комисия, https://ec.europa.eu/priorities/internal-market_en.

⁶ *„Стратегия за единния пазар за Европа — анализ и доказателства“*, придружаваща документна *„Осъвременяване на единния пазар: повече възможности за гражданите и предприятията“*, SWD/2015/0202 final.

⁷ Вж. *Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, озаглавено „Осъвременяване на единния пазар: повече възможности за гражданите и предприятията“*, COM(2015) 550 final.

информационното общество настоящият доклад се приема заедно със законодателния пакет за стоките. Целта на пакета е да се даде тласък на единния пазар и да се използва пълният му потенциал, като бъде укрепено доверието в единния пазар в полза на всички граждани и предприятия. По-конкретно ще бъдат представени инициативи за по-добро функциониране на взаимното признаване и за по-добро прилагане на общите правила на ЕС за безопасност на продуктите.

Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар е най-отвореният и прозрачен инструмент на единния пазар. Това е единствена по рода си система, която предотвратява възникването на нови пречки пред единния пазар, като се фокусира върху прозрачността, диалога, превенцията и по-доброто регулиране. В директивата не само се предвижда, че държавите членки участват в тази процедура на равни начала с Комисията, но също така се дава възможност на самите заинтересовани страни да имат достъп до всички подготвени национални технически регламенти, които се превеждат на 23 официални езика на ЕС. Следователно икономическите оператори могат да предвидят въвеждането на пречки пред търговията и, като вземат активна роля в процеса на нотификация, могат да предотвратят конкретни ненужни и скъпи административни тежести, които биха засегнали тяхната стопанска дейност.

Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар играе важна роля и в срещите за диалог с държавите членки относно съответствието⁸, които са част от културата на съответствие и работното направление за интелигентно правоприлагане, предвидени в стратегията за единния пазар⁹. Комисията разглежда тези срещи като възможност за диалог за подобряване на транспонирането, изпълнението и прилагането на правото на ЕС. Диалозите също така са възможност за обсъждане с държавите членки как да се посрещнат проактивно предизвикателствата, възникващи във връзка с прилагането на правото на ЕС. В тези условия диалогът в контекста на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар, съчетан с други показатели, позволява на Комисията да определи по-добре проблемните сектори и структурните проблеми в държавите членки.

Отчитайки ролята на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар за предотвратяване на създаването на пречки на единния пазар на стоки, Комисията наскоро представи законодателно предложение за самостоятелен инструмент за нотификация в областта на услугите като част от законодателния пакет за услугите. Целта е да се модернизира съществуващата процедура за нотификация съгласно Директивата за услугите¹⁰, като това ще даде възможност за проверка нагоре по веригата на обосновката и пропорционалността на новите национални разпоредби, които потенциално ограничават свободното движение на услуги, както и за разглеждане на съответствието чрез диалог с държавите членки преди предложеното законодателство да бъде прието¹¹.

⁸ Диалозите за съответствие са структурирани/стратегически срещи с държавите членки, провеждани редовно с цел да се направи преглед на състоянието на интеграцията на единния пазар в дадена държава членка и по-специално на състоянието на транспонирането и текущите производства за установяване на неизпълнение на задължения от страна на държави членки.

⁹ Вж. точка „Осигуряване на култура на съответствие и интелигентно прилагане, която да спомогне за постигането на истински единен пазар“ от стратегията за единния пазар, http://ec.europa.eu/growth/single-market/strategy_en.

¹⁰ Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар, ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36—68.

¹¹ Вж. *Предложение за директива за осигуряване на изпълнението на Директива 2006/123/ЕО относно услугите на вътрешния пазар, за установяване на процедура за нотификация за разрешителни режими и изисквания, свързани с услугите*, COM(2016) 821.

Предвид своя широк обхват, в който попадат всички продукти — промишлени и селскостопански продукти, както и продукти от риболов, а също така и услугите на информационното общество, Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар спомага също и за насърчаване на свободното движение на стоки и услуги в нововъзникващите сектори на цифровата икономика и за предотвратяване на създаването на пречки пред търговията в цифровия единен пазар на ЕС. Предвидената в Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар процедура за нотификация спомага за създаването на по-силен и по-свързан цифров единен пазар. Що се отнася до икономиката на сътрудничеството, Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар цели да предотврати приемането от страна на държавите членки на необосновани и непропорционални изисквания за достъп до пазара¹².

1. ПРОМЕНИ, НАСТЪПИЛИ В ПЕРИОДА 2014—2015 Г.

1.1. Използване на процедурата за нотификация в контекста на програмата за по-добро регулиране и с цел подобряване на конкурентоспособността

Още в съобщението си „По-добро регулиране за растеж и работни места в ЕС“¹³ от 2002 г. Комисията подчерта, че механизмът за превантивен контрол, установен с Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар, допринася за подобряване на качеството на националните разпоредби относно продуктите и услугите на информационното общество. Сътрудничеството между Комисията и държавите членки в рамките на процедурата за нотификация има за цел да осигури по-ясна регулаторна рамка за икономическите оператори.

В рамките на плана за действие на Комисията за опростяване и подобряване на регулаторната среда¹⁴ държавите членки бяха приканени заедно с проектите на технически регламенти съгласно Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар, които са обект на нотификация, да представят и проучвания на въздействието (или заключения от тях), когато такива проучвания са били проведени в рамките на държавите. Чрез тези проучвания на въздействието държавите членки се насърчават да обмислят предварително кой е най-подходящият инструмент в случая, а Комисията може по-добре да проверява необходимостта и пропорционалността на предложените мерки. През отчетния период държавите членки представиха проучвания на въздействието във връзка с 356 нотификации (почти 25 % от всички нотификации). Налице е леко увеличение спрямо предходните две години, когато държавите членки представиха 314 проучвания на въздействието за 1439 нотификации (приблизително 22 % от всички нотификации).

1.2. Използване на процедурата за нотификация за активизиране на взаимното признаване

Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар допринася за по-доброто взаимно признаване. Оценката на националните разпоредби преди тяхното приемане с оглед на членове 34—36 от ДФЕС и на принципа за взаимно признаване, както и препоръките на Комисията за включване при необходимост на клауза за единния пазар в проектите на национални правила, които са обект на нотификация, спомагат за намаляване на риска от това тези правила да създадат регулаторни пречки пред

¹² Вж. Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Европейска програма за икономиката на сътрудничеството, COM(2016) 356 final.

¹³ Вж. по-горе бележка под линия 2.

¹⁴ Вж. по-горе бележка под линия 2.

търговията. Този превантивен механизъм би могъл да бъде допълнен от коригиращ механизъм в случаите, когато при вземането на решения въз основа на националните правила органите прилагат неправилно принципа за взаимно признаване в конкретния случай. Поради тази причина докладът се приема заедно със законодателния пакет за стоките, който съдържа инициатива в продължение на стратегията за единния пазар, целяща да се даде значителен тласък на взаимното признаване в областта на стоките. Целта е да се въведе използването от страна на икономическите оператори на доброволна декларация за взаимно признаване и да се улесни гладкото прилагане на принципа за взаимно признаване. Това следва да гарантира, че националните разпоредби не създават необосновани пречки пред търговията през целия си жизнен цикъл.

1.3. Подобрения в процедурата за нотификация

Една от целите на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар е да се информират икономическите оператори, включително малките и средните предприятия (МСП), преди приемането на планирани технически регламенти в държавите членки, за да им се даде възможност да изразят мнение и отрано да адаптират своите дейности към бъдещите технически регламенти¹⁵. Големият брой мнения от страна на заинтересованите страни относно извършените нотификации показва, че това право на контрол е широко използвано и помага на Комисията и националните органи да откриват пречки пред търговията.

Като част от трайните усилия, които полага за постигане на прозрачност и ефикасност, през 2015 г. Комисията разработи нова функционалност на уебсайта на Информационната система за техническите регламенти (TRIS)¹⁶. Тази нова функционалност беше въведена през юни 2016 г. и позволява на всяко лице да използва уебсайта на TRIS, за да изразява мнение относно всяка една нотификация по време на отлагателния период, предвиден в член 6 от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар.

Изразилите мнение лица имат възможност да поискат тяхното мнение да е поверително и достъпно само за службите на Комисията. Новият инструмент „Мнения“ също така дава възможност за бързо и лесно получаване на достъп до мненията на други заинтересовани страни, при условие че те не са отбелязани като поверителни, като по този начин се придава по-голяма видимост на представените мнения също и извън Комисията.

Всички мнения, подадени чрез този нов механизъм, ще бъдат незабавно препращани на компетентните служби на Комисията, като така ще се повиши ефективността на процеса на изразяване на мнение. Междувременно изразилите мнение лица получават автоматично потвърждение, че мнението им е получено, чрез разписка за приемане на представено мнение, изпращана по електронната поща.

1.4. Съдебна практика във връзка с Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар

През референтния период Съдът на Европейския съюз (Съдът на ЕС) издаде две основни решения, отнасящи се до Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар и произтичащите от нея задължения. Тези решения спомагат за изясняване на

¹⁵ Вж. член 7 от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар.

¹⁶ <http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/bg/>.

някои аспекти на директивата и за по-добро определяне на някои от нейните изисквания.

В решението по дело C-307/13 (*Ivansson и др.*)¹⁷ Съдът постанови, че ако се прави промяна в графика за изпълнението на национална мярка и ако това е от съществено значение, проектът на техническия регламент подлежи на съобщаване на Комисията, както е посочено в член 5, параграф 1, трета алинея от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар (*„Държавите членки предоставят отново проекта на техническия регламент на Комисията [...], ако направят промени в проекта, с които значително се изменя обхвата му, съкращава се първоначално предвидения срок за прилагането му, допълват се спецификации или изисквания, или последните се правят по-ограничителни“*). Съдът добави, че неизпълнението на това задължение представлява процесуално нарушение при приемане на съответните технически регламенти и води до тяхната неприложимост, така че те не могат да бъдат противопоставени на частноправни субекти.

В решението си по дело C-98/14 (*Berlington Hungary и др.*)¹⁸ Съдът постанови, че данъчно законодателство като процесното, което не е съпътствано от никаква техническа спецификация или друго изискване, чието спазване се осигурява чрез това законодателство, не може да се квалифицира като *„фактически технически регламент“* (член 1, буква е) от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар) и че концепцията за *„фактически технически регламенти“* се отнася не за самите данъчни мерки, а за техническите спецификации или други изисквания, свързани с тях.

Съдът също така постанови, че разпоредбите на националното законодателство, с които се забранява дейността с монетни игрални автомати извън казината, представляват *„технически регламенти“* по смисъла на член 1, буква е) от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар, чиито проекти трябва да бъдат съобщени в съответствие с член 5, параграф 1, първа алинея от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар. Съдът постанови, че *„национална мярка, която запазва организирането на някои хазартни игри само в полза на казината, представлява „технически регламент“ по смисъла на член [1, буква е) от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар], доколкото тя може да повлияе значително върху естеството на използваните за целта продукти или търговията с тях“*.

Съдът също така постанови, че членове 5 и 6 от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар, които илюстрират процедурните стъпки в процедурата за нотификация *„нямат за цел да предоставят права на частноправните субекти, така че нарушаването им от държава членка не поражда право в полза на частноправните субекти да получат от същата държава членка обезщетение въз основа на правото на Съюза за претърпените вследствие на това нарушение вреди“*.

Тези решения дадоха по-голяма яснота относно тълкуването на членове 1, 5 и 6 от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар и по-специално относно

¹⁷ Делото е заведено в Съда в контекста на искане за преюдициално заключение, свързано с тълкуването на член 8, параграф 1, трета алинея от тогавашната Директива 98/34/ЕО (ОВ L 204, 21.7.1998 г., стр. 37) относно задължението да се съобщават на Комисията всякакви промени в проектите, които са били предмет на по-ранна нотификация до Комисията, с които промени значително се изменя обхватът на регламентите, съкращава се първоначално предвиденият срок за прилагането им, допълват се спецификации или изисквания, или последните се правят по-ограничителни.

¹⁸ Делото е заведено в контекста на искане за преюдициално заключение, свързано, наред с другото, с тълкуването на членове 1, 8 и 9 от тогавашната Директива 98/34/ЕО. Делото се отнася до регулиране в областта на монетните игрални автомати.

нотификацията на промени в закони, които вече са били предмет на нотификация, също относно понятието за технически регламент и относно факта, че процесуалните нарушения не дават право на претенции за обезщетение. Това ще помогне на държавите членки и на Комисията да прилагат по-добре Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар.

2. ПРИЛАГАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА ЗА НОТИФИКАЦИЯ

1.5. Ефективност: общ преглед

► Обем на нотификациите и участващи сектори

През периода 2014—2015 г. Комисията получи 1382 нотификации (655 през 2014 г. и 727 през 2015 г.)¹⁹. Това представлява слабо намаление спрямо предходните две години (1484 нотификации).

Налице са са явни различия в броя на нотификациите от различните държави членки, като някои държави членки отправят средно повече от 50 нотификации годишно, а други — по-малко от 10. Ако тази разлика може да бъде частично обяснена с различното държавно устройство (например наличието на регионални/местни органи с регулаторни правомощия), липсата на осведоменост или с по-високата/по-ниската степен на регулаторна дейност, това голямо разминаване поражда съмнения относно пълното спазване на задълженията за подаване на нотификация от страна на някои държави членки. Това може да се обясни и с факта, че някои национални регулаторни органи не вземат под внимание процеса на подаване на нотификации съгласно Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар и по-специално изисквания отлагателен период от три месеца, когато планират своя процес на вземане на регулаторни решения.

¹⁹ В този брой не се включват нотификациите от държавите от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП) (Норвегия, Лихтенщайн и Исландия), от Турция и от Швейцария. През отчетния период от тези държави бяха подадени 85 нотификации (44 от държавите от ЕАСТ/ЕИП, 22 от Турция и 19 от Швейцария). Моля, вж. приложение 3 за повече информация относно тези нотификации.

Държави членки	2014 г.	2015 г.
Австрия	38	43
Белгия	20	20
България	6	13
Хърватия	10	4
Кипър	14	3
Чешка република	26	37
Дания	29	39
Естония	18	17
Финландия	34	37
Франция	49	69
Германия	50	61
Гърция	7	8
Унгария	24	22
Ирландия	6	2
Италия	29	20
Латвия	15	21
Литва	4	8
Люксембург	2	1
Малта	5	1
Нидерландия	59	44
Полша	25	36
Португалия	7	22
Румъния	24	17
Словакия	23	35
Словения	8	6
Испания	21	30
Швеция	38	32
Обединено кралство	64	79
Общо	655	727

Може да бъде забелязана връзка между размера на държавите членки и броя на подадените нотификации, като най-големите държави членки по принцип изпращат повече нотификации, отколкото средните и малките по размер държави членки. Това може да се обясни отчасти с по-големия брой на регионалните и местните органи, които имат задължението да нотифицират своите проекти на технически регламенти. На практика обаче това невинаги е така: например, в някои случаи средни по размер държави членки са подали повече нотификации от някои по-големи държави членки.

Подобно на предходния отчетен период броят на нотификациите в строителния сектор е най-голям и в рамките на настоящия отчетен период. Много от мерките бяха свързани с енергийната ефективност на сгради и бетонни конструкции, пътни настилки и съставните им материали, както и пожарната безопасност на сгради.

Както и през предходния отчетен период на второ място след този сектор по брой на нотификациите е областта на **селскостопанските продукти и продуктите от риболов и аквакултури и други храни**. В тази категория няколко от мерките засягаха хигиената на храните, състава и етикетирването на хранителни стоки и напитки, опаковането на храни, минималните цени на алкохолните напитки, състава и

предлагането на пазара на алкохолни и безалкохолни напитки, обозначенията за качество и произход.

Редица нотификации бяха отправени и в **сектора на далекосъобщенията** (радиосъоръжения и крайни далекосъобщителни устройства, радиоинтерфейси, хардуер и софтуер за събиране, управление и използване на данните, които се събират от електронни системи, инсталирани на борда на превозни средства („черни кутии“).

Редица нотификации се отнасяха до продукти и услуги от областта на **хазарта**.

И накрая, редица нотификации бяха свързани със **сектора на околната среда** (главно опаковки и отпадъци от опаковки, продукти, които могат да бъдат рециклирани, преработка на биоразградими отпадъци) (вж. приложение 2.3).

► **Въпроси, разгледани от Комисията в изразените от нея реакции**

В **нехармонизираните области**, които при липсата на вторично законодателство подлежат на спазване на разпоредбите на членове 34—36 (свободно движение на стоки) и на членове 49 и 56 (право на установяване и свобода на предоставяне на услуги) от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), реакциите на Комисията имаха за цел след оценяване на необходимостта и пропорционалността на мярката в съответствие със съдебната практика на Съда на ЕС държавите членки да бъдат предупредени за възможни пречки пред търговията. По този начин Комисията цели да осигури спазването на тези принципи, като същевременно тя продължи да приканва държавите членки да включват клаузи за взаимно признаване във всеки проект на технически регламент извън хармонизираната област.

Когато националните мерки отчасти попадат в **хармонизираните области**, реакциите имаха за цел да гарантират, че националните мерки са съвместими с вторичното законодателство на ЕС.

- През 2014—2015 г. държавите членки подадоха 303 нотификации (151 през 2014 г. и 152 през 2015 г.) за проекти на технически регламенти в областта на **строителството**. Тези проекти се отнасят до всички видове строителни продукти, наред с другото, мостови съоръжения и бетонни пътни съоръжения, покрития за скатни покриви на сгради, противопожарна техника и спасително оборудване, топлоизолация, синтетични материали за запълване, бетонни конструкции, електрически инсталации върху и във бетонни конструкции, метални материали в контакт с питейна вода.

Комисията по-специално разгледа проекти на технически регламенти, в които се определят допълнителни технически изисквания или изпитвания за строителни продукти и които възпрепятстват свободното движение на продукти с поставена маркировка „СЕ“. Проектите, които бяха обект на нотификация, бяха разгледани най-вече съгласно Регламент (ЕС) № 305/2011 за определяне на хармонизирани условия за предлагането на пазара на строителни продукти и за отмяна на Директива 89/106/ЕИО на Съвета²⁰.

Комисията разгледа проект на законодателен акт, с който се забранява инсталирането на котли, работещи с изкопаеми горива и природен газ, в нови сгради, освен ако въпросните котли използват единствено енергия от възобновяеми източници. Проектът, който беше предмет на нотификация, беше

²⁰ Регламент (ЕС) № 305/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2011 г. за определяне на хармонизирани условия за предлагането на пазара на строителни продукти и за отмяна на Директива 89/106/ЕИО на Съвета, ОВ L 88, 4.4.2011 г., стр. 5—43.

разгледан съгласно Директива 2009/142/ЕО относно газовите уреди (ДГУ)²¹ и Директива 92/42/ЕИО относно изискванията за ефективност на нови бойлери за топла вода с течно или газово гориво²².

Техническите регламенти, свързани с енергийната ефективност на сградите, бяха разгледани съгласно Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност²³, Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите²⁴ и Директива 2009/125/ЕО за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението²⁵.

Комисията също така разгледа проект на законодателен акт относно изискванията за комуникационно оборудване за магистрали. Проектът, който беше предмет на нотификация, беше разгледан съгласно Директива 1999/5/ЕО²⁶, Директива 2006/95/ЕО²⁷ и Директива 2004/108/ЕО²⁸.

- **В секторите на селското стопанство, рибарството и хранително-вкусовата промишленост** в периода 2014—2015 г. държавите членки подадоха нотификации за 266 (133 през 2014 г. и 133 през 2015 г.) проекта на технически регламенти. Тези проекти, наред с другото, се отнасяха до материали, които влизат в контакт с храни, енергийни напитки, трансмастни киселини в храни, вина и спиртни напитки, обозначения за качество на храни, хуманното отношение към животните и предлагането на пазара на изделия от кожа с косъм.

Някои държави членки подават нотификации за проекти на регламенти, установяващи обозначения, които свързват качеството на продукта с неговия произход. Тези нотификации бяха разгледани съгласно разпоредбите на Договора, уреждащи свободното движение на стоки, и Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни²⁹.

²¹ Директива 2009/142/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно газовите уреди, ОВ L 330, 16.12.2009 г., стр. 10—27.

²² Директива 92/42/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. относно изискванията за ефективност на нови бойлери за топла вода с течно или газово гориво, ОВ L 167, 22.6.1992 г., стр. 17—28.

²³ Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО, ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1—56.

²⁴ Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите, ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13—35.

²⁵ Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението, ОВ L 285, 31.10.2009 г., стр. 10—35.

²⁶ Директива 1999/5/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 1999 г. относно радионавигационното оборудване и далекосъобщителното крайно оборудване и взаимното признаване на тяхното съответствие, ОВ L 91, 7.4.1999 г., стр. 10—28.

²⁷ Директива 2006/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно електрически съоръжения, предназначени за използване при някои ограничения на напрежението (ОВ L 374, 27.12.2006 г., стр. 10—19).

²⁸ Директива 2004/108/ЕО на Европейския парламент и на Съвета на 15 декември 2004 г. относно сближаване на законодателствата на държавите членки относно електромагнитната съвместимост, ОВ L 390, 31.12.2004 г., стр. 24—37.

²⁹ Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни (ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 1—29).

По време на отчетния период Комисията разгледа множество нотификации относно хигиената на храните и издаде подробни становища и коментари относно съответствието им с Регламент (ЕО) № 852/2004 относно хигиената на храните³⁰, Регламент (ЕО) № 853/2004 относно определяне на специфични хигиенни правила за храните от животински произход³¹ и Регламент (ЕО) № 854/2004 за определяне на специфичните правила за организирането на официален контрол върху продуктите от животински произход, предназначени за човешка консумация³².

Други нотификации бяха свързани с етикетирането на храни и Комисията оцени тяхната съвместимост с Регламент (ЕС) № 1169/2011 за предоставянето на информация за храните на потребителите³³, по-специално с разпоредбите относно обявяването на хранителните стойности или други специфични за сектора разпоредби относно информацията за потребителите³⁴.

- В сектора на услугите на информационното общество бяха подадени 69 нотификации (25 през 2014 г. и 44 през 2015 г.) Редица нотификации бяха отправени в областта на хазартните игри, докато други бяха свързани, наред с другото, с авторското право в цифровата среда, аудио-визуални медийни услуги по заявка, електронната търговия, електронния подпис и други удостоверителни услуги.
- В сектора на метрологията бяха получени 67 нотификации (37 през 2017 г. и 30 през 2015 г.) Тези проекти бяха свързани с различни видове измервателни устройства, например газомери, електромери и топломери, таксиметрови апарати или призмени рефрактометри, и предвиждаха специфични изисквания, на които трябва да отговарят тези инструменти. Нотификациите за газомери, електромери и топломери, както и за таксиметрови апарати, бяха анализирани най-вече съгласно Директива 2004/22/ЕО относно измервателните уреди³⁵. Нововъведенията бяха свързани с проекти за нови интелигентни измервателни системи, които също попадат в обхвата на Директива 2004/22/ЕО и които са доста сложни поради

³⁰ Регламент (ЕО) № 852/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно хигиената на храните — ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 1—54.

³¹ Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно определяне на специфични хигиенни правила за храните от животински произход, ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 55—205.

³² Регламент (ЕО) № 854/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за определяне на специфичните правила за организирането на официален контрол върху продуктите от животински произход, предназначени за човешка консумация, ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 206—320.

³³ Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията, ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 18—63.

³⁴ Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета, ОВ L 354, 28.12.2013 г., стр. 1—21.

³⁵ Директива 2004/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно измервателните уреди, ОВ L 135, 30.4.2004 г., стр. 1—80.

необходимостта от комбинация от инженерни знания, информационни технологии и комуникации, неприкосновеност на личните данни и аспекти, свързани със сигурността.

- Комисията получи 69 нотификации (33 през 2014 г. и 26 през 2015 г.) в сектора на **химикалите**. По-голямата част от тях се отнасяха до биоцидни продукти, торове, продукти за растителна защита и продукти, които попадат в обхвата на Регламента REACH, и бяха разглеждани най-вече съгласно Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (*REACH*)³⁶, Регламента за биоцидите³⁷ и Регламент (ЕО) № 1107/2009 относно пускането на пазара на продукти за растителна защита³⁸.
- **В сектора на околната среда** Комисията разгледа 86 проекторегламента (42 през 2014 г. и 44 през 2015 г.). Някои проекти, за които бяха подадени нотификации, се отнасяха до отпадъци от опаковки и поставяха проблеми във връзка и със съвместимостта си с хармонизираното законодателство на ЕС, по-специално Директива 94/62/ЕО относно опаковките и отпадъците от опаковки³⁹ (например по отношение на изискванията за забрана на тънките пластмасови торбички за пазаруване), и във връзка с членове 34—36 от ДФЕС за нехармонизираните аспекти (например по отношение на клаузата за взаимно признаване или използването на национални стандарти за пластмасови торбички за еднократна употреба или пластмасови купички, чаши и чинии за еднократна употреба).

Процедурата за нотификация също така даде възможност на Комисията да предприеме действия в сектори, в които се предвижда или понастоящем се осъществява хармонизация на равнището на Европейския съюз, като по този начин не се позволи на държавите членки да въведат разминаващи се национални мерки. Съгласно член 6, параграфи 3 и 4 от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар Комисията поиска от подаващите нотификации държави членки да отложат приемането на проектите на законодателни актове, за които бяха подадени нотификации, за срок от дванадесет месеца от датата на нотификацията в следните области: електронни подписи, електронно архивиране, препоръчана електронна поща, електронно вписване на часа и датата и сертификационни услуги (нотификации 2013/584/В и 2013/585/В) и изисквания за мляко и млечни продукти, сладоледи и хранителни мазнини и масла (нотификация 2015/169/CZ).

По този начин Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар спомага да се избегне фрагментирането на единния пазар в области, в които е предвидена или понастоящем се осъществява хармонизация, и цели да се предостави по-голяма сигурност и стабилност на правната рамка за икономическите оператори.

³⁶ Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията, ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1—849.

³⁷ Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди, ОВ L 167, 27.6.2012 г., стр. 1—123.

³⁸ Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета, ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1—50.

³⁹ Директива 94/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 1994 г. относно опаковките и отпадъците от опаковки, ОВ L 365, 31.12.1994 г., стр. 10—23.

► Положителни примери за въздействието на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар

- През 2014 г. Комисията издаде подробно становище относно подадена от Италия нотификация за регионално лого, което свързва произхода на широк набор от продукти с тяхното качество. Комисията застъпи тезата, че тази мярка би била в противоречие с член 34 от ДФЕС, тъй като би могла да насърчи потребителите да купуват национални продукти в ущърб на вносните такива. След диалог италианските органи премахнаха пречката, като отстраниха посочването на произхода на продуктите, обхванати от проекта, предмет на нотификация.
- През 2014 г. Унгария подаде нотификация относно проект на мярка за въвеждане на проверки, с които да се гарантира, че операторите са платили ДДС върху лозаро-винарските продукти без географско указание, предлагани на пазара в Унгария. За проверките се предвиждаше заплащането на такса. Комисията издаде подробно становище, в което застъпи тезата, че заплащането на такса за проверка по ДДС е в противоречие с Регламент (ЕС) № 1308/2013 за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти⁴⁰. След приемането на мярката от унгарските органи Комисията започна разследване, което беше приключено поради факта, че срокът на действие на спорната мярка изтече на 31 юли 2017 г. (поради липсата на удължаване от страна на унгарските органи). Следователно процедурата за нотификация се оказа полезна при установяването на пречка за търговията, която в крайна сметка беше премахната чрез разследване.
- През 2015 г. френските органи подадоха нотификация до Комисията за проект на мярка за определяне на лого, което да се използва с промишлени и занаятчийски продукти, защитени от географски указания. Комисията издаде подробно становище на основание, че установяването на логото, което представлява сини и червени контури около инициалите „IG“ [indication géographique — географско указание], с думата „FRANCE“, по всяка вероятност би представлявало мярка, имаща равностоен ефект съгласно член 34 от ДФЕС. По-специално, Комисията счете, че това лого, подчертаващо френския произход на съответните продукти, би надхвърлило целта за удостоверяване на автентичността на конкретния местен или регионален произход на продукта и по този начин би насърчило потребителите да купуват продукти с това лого, като изключват продукти от други държави членки. Френските органи приеха тези възражения и измениха проекта на логото по начин, който беше снетен за приемлив от Комисията.
- През 2015 г. Франция подаде нотификация за проект на технически регламент за определяне на очакваното действие на личните предпазни средства (ЛПС), използвани за защита на работниците от синтезирани продукти за растителна защита, и предложи подходящи изпитвания за това. Комисията издаде подробно становище, с което изрази своите опасения относно клаузата за взаимно признаване, съдържаща се в проекта, предмет на нотификация. Съгласно проекта, предмет на нотификация, всякакви други средства биха могли да се използват, за да се докаже, че костюмите са в съответствие с основните изисквания за здраве и безопасност на Директива 89/686/ЕИО относно

⁴⁰ Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 671—854).

сближаване на законодателствата на държавите членки в областта на личните предпазни средства (ЛПС)⁴¹ (Директивата за ЛПС), при условие че тези средства гарантират същото равнище на защита за операторите и работниците като изискванията за условия на изпитване и информиране, описани във френския проект. Комисията счете, че тази разпоредба на практика прави изискванията за условия на изпитване и информиране, посочени в текста, който е предмет на нотификация, задължителни, в нарушение на член 4, параграф 1 от Директивата относно личните предпазни средства: *„Държавите членки не забраняват, ограничават или възпрепятстват пускането на пазара на ЛПС или компоненти на ЛПС, които удовлетворяват разпоредбите на настоящата директива и които носят маркировка на ЕО, свидетелстваща за съответствието им с всички разпоредби на директивата, включително и с процедурите по сертифициране, посочени в глава II“*. Френските органи измениха текста по съответния начин, като взеха предвид опасенията, изразени от Комисията.

- През 2014 г. Обединеното кралство подаде нотификация относно проект, който предвижда, че магистралното комуникационно оборудване следва да бъде в съответствие с Директивата за ниското напрежение (ДНН)⁴², Директивата относно радионавигационното оборудване и далекосъобщителното крайно оборудване (ДРОДКО)⁴³ и Директивата за електромагнитната съвместимост (Директива за ЕМС)⁴⁴, както и с редица хармонизирани доброволни стандарти. Комисията издаде подробно становище, с което напомни, че когато продуктите попадат в обхвата на конкретен законодателен акт на ЕС за хармонизация, с който се предвижда маркировката „СЕ“ (като Директивата за ниското напрежение, Директивата за електромагнитната съвместимост и Директивата относно радионавигационното оборудване и далекосъобщителното крайно оборудване), те следва да са в съответствие с този законодателен акт и не подлежат на разпоредбите от проекта, предмет на нотификация, с които се уреждат същите рискове. Обединеното кралство измени проекта, като премахна всички изисквания за съответствие с доброволните хармонизирани стандарти съгласно директивите за маркировката „СЕ“ в целия проект, предмет на нотификация.

► **Най-често срещани успешно преодолен пречки**

Една от целите на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар е да даде възможност за установяването на областите, в които възникват повтарящи се пречки пред свободното движение на стоки, свободата на предоставяне на услуги на

⁴¹ Директива 89/686/ЕИО на Съвета от 21 декември 1989 г. относно сближаване на законодателствата на държавите членки в областта на личните предпазни средства (ЛПС), ОВ L 399, 30.12.1989 г., стр. 18—38.

⁴² Директива 2014/35/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за хармонизиране на законодателствата на държавите членки за предоставяне на пазара на електрически съоръжения, предназначени за използване в определени граници на напрежението, ОВ L 96, 29.3.2014 г., стр. 357—374.

⁴³ Директива 1999/5/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 1999 г. относно радионавигационното оборудване и далекосъобщителното крайно оборудване и взаимното признаване на тяхното съответствие, ОВ L 091, 7.4.1999 г., стр. 10—28.

⁴⁴ Директива 2004/108/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. относно сближаването на законодателствата на държавите членки относно електромагнитната съвместимост и за отмяна на Директива 89/336/ЕИО, ОВ L 390, 31.12.2004 г., стр. 24—37.

информационното общество, и за набелязването на нуждите от хармонизацията с цел да се гарантира по-безпроблемно функциониране на единния пазар⁴⁵.

В това отношение през анализирания период Комисията откри няколко повтарящи се пречки в проектите на законодателни актове, предмет на нотификация, като най-актуалните от тях са посочени по-долу.

Клаузи за взаимно признаване

Комисията реагира често на нотификации на проекти на технически регламенти, в които клаузата за взаимно признаване не е включена или не е изготвена в съответствие със стандарта, определен в „Тълкувателно съобщение за улесняване достъпа на продукти до пазарите на други държави членки: практическо приложение на взаимното признаване“ (2003/С 265/02). Някои държави членки обосноваха липсата на клаузата за взаимно признаване в своите проекти с включването на обща клауза за взаимно признаване в основния законодателен акт. В тези случаи Комисията въпреки всичко препоръча на подаващите нотификация държави членки да включат в проектите, които са предмет на нотификация, пряко позоваване на клаузата за взаимно признаване в основния законодателен акт, за да се гарантира необходимата правна сигурност за стопанските субекти.

Неправилна техника за изготвяне на законодателните актове — повтаряне на разпоредби от регламенти на ЕС

Един от най-честите въпроси, разглеждани от Комисията в подробните становища, издавани на основание регламентите на ЕС, приложими в областта на хигиената на храните, беше практиката в проектите на технически регламенти, предмет на нотификация, да се повтарят, често частично и с пропуски, разпоредбите, определени в приложимите регламенти на ЕС. Съгласно Договора за функционирането на Европейския съюз регламентът е акт с общо приложение, той е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки (член 288 от ДФЕС). Следователно държавите членки не могат да определят правила в областта, която се урежда с пряко приложимото законодателство на ЕС, дори идентични такива, тъй като те биха попречили на правилното прилагане на законодателството на ЕС и биха предизвикали несигурност по отношение на цялостното прилагане на съответното право на ЕС.

Неправилно изпълнение на освобождаванията, предвидени в регламентите относно хигиената на храните

Бяха установени и няколко потенциални нарушения по отношение на изпълнението от страна на държавите членки, подали нотификация, на изключенията и клаузите за гъвкавост, съдържащи се в трите регламента (напр. член 1, параграфи 3 и 5 и член 10, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 853/2004 относно определяне на специфични хигиенни правила за храните от животински произход). Държавите членки неправилно изпълняват или надхвърлят това, което е разрешено с тези освобождавания.

Необосновани пречки, свързани с услугите на информационното общество

В областта на услугите на информационното общество Комисията установи повтарящи се проблеми в проектите, предмет на нотификация, относно хазартните игри. Те доведоха до издаването на 14 подробни становища (6 през 2014 г. и 8 през 2015 г.), главните основания за които се отнасят до необосновани или непропорционални

⁴⁵ Вж. съображение 15 от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар.

ограничения на свободното предоставяне на услуги и свободата на установяване съгласно членове 49 и 56 от ДФЕС. Например, Комисията направи коментари относно условията за предоставяне на господстващо положение и лицензи за операторите на хазартни игри, изискванията за установяване в дадена държава членка на доставчика на услуги или на негова ИКТ инфраструктура или относно блокирането на уебсайтове.

Други повтарящи се въпроси в подробните становища относно хазартните игри се отнасяха до спазването на Директивата относно защитата на личните данни — Директива 95/46/ЕО, ограниченията на свободното движение на стоки (членове 34—36 от ДФЕС) и нарушаването на свързаното с продуктите вторично законодателство, като например Регламент (ЕО) № 765/2008 за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти, Директива 2006/42/ЕО година относно машините, Директива 1999/5/ЕО относно радионавигационното оборудване и далекосъобщителното крайно оборудване, Директива 2014/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно електромагнитната съвместимост и Директивата за ниско напрежение — Директива 2014/35/ЕС. Например, Комисията изрази опасения относно изискването за маркировка „СЕ“, оценяването от страна на органи за оценяване на съответствието или непризнаването на чуждестранни органи за оценяване на съответствието.

Стандарти — въвеждане като задължителни, изискване на допълнителни методи за изпитване

Друг повтарящ се проблем е практиката националното законодателство да има за цел да направи доброволните европейски хармонизирани стандарти задължителни, като ги включи в националната законодателна уредба.

В този контекст съгласно директивите от новия подход само „съществените изисквания“, посочени в хармонизиращите директиви, са задължителни. Европейските хармонизирани стандарти са един от начините за гарантиране на презумпцията за съответствие със задължителните съществени изисквания и затова следва да продължат да бъдат доброволни.

Тази практика на държавите членки би създала пречки пред търговията в рамките на вътрешния пазар, тъй като продукти, които отговарят на съществените изисквания на директивите от новия подход, но не и на европейските хармонизирани стандарти, не могат да се движат свободно във въпросната държава членка.

Освен това някои държави членки имаха намерението да разработят и изискват допълнителни (нестандартизирани) методи за изпитване в допълнение към предвидените в хармонизираните стандарти, докато с оглед на съдебната практика на Съда на ЕС, на първичното и на вторичното законодателство на ЕС държавите членки не могат да налагат допълнителни национални методи. Поради това не се допускат национални (дори доброволни) процедури, свързани с проверката/изпитването на характеристики, които не са хармонизирани в хармонизирани стандарти.

Всички горепосочени повтарящи се практики бяха обсъдени с държавите членки в рамките на Постоянния комитет по техническите регламенти, който заседава два пъти годишно. Освен това тези повтарящи се практики ще бъдат обсъдени също и в контекста на двустранните срещи за съответствието с държавите членки.

► Реакции

Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар дава възможност за осъществяването на формален и структуриран обмен на информация между държавите членки и Комисията и сред държавите членки при оценката на проектите, предмет на нотификация. Интензивността на този обмен на информация проличава от големия брой реакции, изпратени от Комисията и държавите членки във връзка с нотификациите, и от отговорите на подалите нотификации държави членки и последвалия обмен на съобщения. Благодарение на този обмен на информация държавите членки също имат възможност да установят степента на съвместимост на проектите, предмет на нотификация, със законодателството на Европейския съюз. Когато е необходимо, службите на Комисията също се срещат на експертно равнище с представители на държавите членки, за да изяснят неизяснените въпроси. Комисията също така може да изпрати на държавите членки искания за допълнителна информация, за да се изясни обхватът на техническите регламенти, предмет на нотификация.

Интензивността на този диалог проличава в таблицата по-долу, в която е посочен броят на нотификациите по държави членки за всяка година от разглеждания период и коментарите и подробните становища, издадени от Комисията по отношение на тези нотификации⁴⁶.

⁴⁶ За таблицата е използвана методологията за изчисляване на броя на подробните становища и коментарите, издадени от Комисията, която е различна от използваната в останалата част на доклада. Докато в останалата част на доклада се говори за подробните становища и коментари, издадени през отчетния период (2014 г. и 2015 г.), таблицата се отнася за подробните становища и коментари, издадени във връзка с подадените през 2014 г. и 2015 г. нотификации. Поради това в таблицата са включени подробни становища и коментари, издадени в началото на 2016 г. за нотификации, подадени в края на 2015 г. По същия начин в таблицата не са включени подробни становища и коментари, издадени в началото на 2014 г. за нотификации, подадени в края на 2013 г.

Държави членки	2014 г.			2015 г.		
	Нотификации	Коментари	Подр. ст.	Нотификации	Коментари	Подр. ст.
Австрия	38	10	2	43	14	1
Белгия	20	3	2	20	1	2
България	6	0	1	13	1	4
Хърватия	10	2	1	4	2	0
Кипър	14	5	2	3	1	0
Чешка република	26	4	0	37	11	6
Дания	29	6	3	39	5	4
Естония	18	9	0	17	3	2
Финландия	34	2	1	37	13	2
Франция	49	15	5	69	8	15
Германия	50	6	5	61	7	4
Гърция	7	3	0	8	3	3
Унгария	24	10	5	22	5	3
Ирландия	6	2	1	2	0	1
Италия	29	7	4	20	2	4
Латвия	15	2	2	21	3	2
Литва	4	3	7	8	1	9
Люксембург	2	0	0	1	0	0
Малта	5	3	1	1	1	0
Нидерландия	59	11	0	44	5	2
Полша	25	3	3	36	8	2
Португалия	7	4	2	22	4	3
Румъния	24	11	3	17	9	2
Словакия	23	7	2	35	9	2
Словения	8	1	2	6	1	1
Испания	21	9	3	30	8	4
Швеция	38	6	1	32	6	0
Обединено кралство	64	9	4	79	10	4
Общо	655	153	62	727	141	82

През разглеждания период Комисията издаде 141 подробни становища (60 от 2014 г. и 81 от 2015 г.), което представлява 10,2 % от общия брой проекти, за които държавите членки са подали нотификации през отчетния период. Тази цифра показва намаление с 10 % на броя на издадените от Комисията подробни становища в сравнение с предходните две години. От своя страна държавите членки издадоха 131 подробни становища (64 от 2014 г. и 67 от 2015 г.), което представлява намаление в сравнение с предходните две години (157 подробни становища). От 589-те коментара, издадени през отчетния период (634 бяха издадени през предходните две години), 352 бяха отправени от Комисията (161 през 2014 г. и 191 през 2015 г.), а 237 — от държавите членки (112 през 2014 г. и 125 — във връзка с нотификациите от 2015 г. (вж. приложения 2.4 и 2.6).

В таблицата по-долу е показан броят на реакциите (коментари и подробни становища), издадени от всяка държава членка през отчетния период. Данните в таблицата дават някои индикации за участието на държавите членки в диалога, породен от нотификацията, и за специфичните интереси на някои държави членки, чиито реакции

са съсредоточени в по-голяма степен в конкретни сектори. Австрия, Франция, Германия, Италия, Полша, Испания и Обединеното кралство са сред най-активните държави членки. Анализът на реакциите по държави членки и по сектори показва особен интерес от страна на Австрия, Франция, Италия, Словакия и Испания към секторите на селското стопанство, рибарството и хранителните продукти; от страна на Германия — към сектора на далекосъобщенията; от страна на Полша — към сектора на механиката; и от страна на Малта — към битовия сектор и сектора за уреди за спорт и отдих (най-вече във връзка с хазартни игрални автомати).

	Строителство	Селско стопанство, рибарство и храни	Транспорт	Енергетика, минерална дървесина	Далекосъобщения	Механика	98/48/ЕО Услуги	Околна среда	Битово оборудване и уреди за спорт и отдих	Фармацевтични и козметични продукти	Химически продукти	Стоки и разни продукти	Здравно и медицинско оборудване
Австрия	2	10	1	1	0	5	1	3	3	2	2	1	0
Белгия	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
България	2	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	5	0
Хърватия	0	4	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Чешка република	0	8	0	0	0	2	0	0	0	0	0	5	0
Дания	0	4	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Естония	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Финландия	0	2	0	3	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Франция	3	9	0	3	0	4	1	1	0	1	1	2	0
Германия	4	4	1	0	35	2	0	0	0	8	0	2	0
Гърция	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0
Унгария	0	8	0	0	0	1	0	0	0	0	1	2	0
Ирландия	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Италия	0	11	2	0	2	1	0	1	0	0	2	6	0
Литва	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0
Малта	0	0	0	0	0	0	1	0	10	0	0	0	0
Нидерландия	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0
Полша	6	5	1	0	0	10	0	2	0	0	3	8	0
Португалия	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	5	0
Румъния	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	5	0
Словакия	0	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0
Словения	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Испания	3	25	0	1	0	0	0	1	0	0	0	7	0
Швеция	1	3	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0
Обединено кралство	2	4	0	1	0	1	0	4	0	1	2	6	0

Благодарение на достъпа до всички нотификации и до съобщенията, обменяни в рамките на диалога, държавите членки могат да използват Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар като инструмент за сравнителен анализ. Това им позволява да черпят от идеите на своите партньори, за да разрешават често срещани проблеми във връзка с техническите регламенти, и за да определят кога даден проект на технически регламент би могъл да нарушава правото на ЕС.

В три случая Комисията прикани съответните държави членки да отложат приемането на техническите регламенти, предмет на нотификация, за срок от една година от датата на тяхното получаване поради текущите действия по хармонизация на равнището на Европейския съюз в конкретната област (вж. приложение 2.5).

1.6. Използване на процедурата по спешност

При общо 1382 нотификации държавите членки подадоха 76 искания (40 през 2014 г. и 36 през 2015 г.) за прилагане на процедурата по спешност за проекти, предмет на нотификация. Комисията потвърди стриктните условия, изисквани съгласно Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар за прилагането на процедурата по спешност, а именно сериозни и непредвидими обстоятелства, свързани по-специално със защитата на здравето и безопасността. В резултат на това използването на процедурата по спешност беше отказано в недостатъчно обосноваваните случаи, при изцяло икономическа обосновка или при опит да се навакса административно забавяне на национално равнище, както и в случаите, в които не беше доказано наличието на непредвидени обстоятелства. Прилагането на процедурата по спешност беше счетено за обосновано в 60 случая (29 през 2014 г. и 31 случая през 2015 г.), отнасящи се по-специално до психотропни вещества, контрол върху наркотиците, лекарствени продукти, борба с тероризма, огнестрелни оръжия, пестициди, болести по пчелите, забрана на вредни за здравето продукти и фойерверки (вж. приложение 2.7).

1.7. Уведомяване за „фискални или финансови мерки за стимулиране“

Съгласно Директивата за прозрачността на единния пазар държавите членки трябва да подават нотификации за фискални и финансови стимули, т.е. технически регламенти, които са свързани с фискални или финансови мерки, даващи отражение върху потреблението на продукти или услуги чрез стимулиране на спазването на такива технически регламенти. Специфичното при тези технически регламенти е, че при тях не се прилага отлагателният период.

През периода 2014—2015 г. държавите членки подадоха нотификации за 70 (35 през 2014 г. и 35 през 2015 г.) проекти на регламенти като „фискални или финансови мерки“. Комисията отбелязва, че националното законодателство често пъти се обозначава погрешно като „фискални или финансови мерки“ по смисъла на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар, когато съдържа фискални или финансови мерки, но не и стимули за постигане на съответствие с такива технически регламенти. С цел да подпомогне държавите членки да класифицират правилно тези технически регламенти, Комисията предостави на държавите членки Насоки за определяне и нотифициране на „фискални или финансови мерки“ за целите на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар.

1.8. Последващи действия след реакцията на Комисията

Съгласно член 6, параграф 2 от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар държавите членки трябва да докладват за действията, които възнамеряват да предприемат в отговор на подробно становище.

През периода 2014—2015 г. съотношението между броя отговори от държави членки и броя на подробните становища на Комисията беше задоволително, но би могло да бъде подобро още повече (средно 79 % за разглеждания период). Броят на напълно задоволителните отговори съответстваше на този от предходните две години (средно 56 % за периода 2014—2015 г. в сравнение с 54 % за периода 2012—2013 г.) (вж. приложение 2.8).

През разглеждания период държавите членки оттеглиха 43 проекта на технически регламенти. В 12 случая (7 през 2014 г. и 5 през 2015 г.) оттеглянето беше последвано от реакция (подробно становище или коментари) от страна на Комисията. Някои от причините за тези оттегляния са, наред с другото, въвеждането от подаващата

нотификацията държава членка на съществени промени в проекта на технически регламент, които изискват подаването на нова нотификация (член 5, параграф 1 от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар) или просто решение на националните органи да не продължават с приемането на проекта на технически регламент.

По други проекти на технически регламенти, които бяха предмет на нотификация, все още се води диалог.

1.9. Мерки след процедурата по подаване на нотификация

За всички други случаи, при които потенциални нарушения на правото на ЕС в областта на вътрешния пазар не са били отстранени изцяло в рамките на процедурата по подаване на нотификация, Комисията проведе допълнителни разследвания, които в някои случаи доведоха до започването на диалог преди откриването на процедурата за нарушение (т.нар. проект „EU Pilot“) и, в някои случаи, — до започване на процедури за нарушение (член 258 от ДФЕС). Такива са случаите със съдържанието на захар в конфитюри и мармалади и използването на запазеното наименование „*marmalade*“, качеството и прозрачността на веригата на доставки на необработено маслиново масло „*Virgin*“, вина и спиртни напитки, етикетирането на говеждо месо в контекста на регионална система за качество, хазартните онлайн игри, газовите уреди, безопасността на пътните мантинели и опаковките и отпадъците от опаковки.

През разглеждания период Комисията откри случаи по EU Pilot и при необходимост — процедури за нарушение, засягащи, наред с другото, неизпълнението на задълженията съгласно Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар. Във всички тези случаи Комисията привлече вниманието на националните органи към задължението им да подават нотификация и да спазват отлагателния период, предвиден в член 6, параграф 2 от Директивата за прозрачност на единния пазар. Комисията припомни, че Съдът на ЕС постанови, че приемането на технически регламенти в нарушение на „*задължението за уведомяване представлява съществено процесуално нарушение, което е в състояние да доведе до неприложимостта на съответните технически регламенти към частноправните субекти*“. Следователно лицата могат да се обърнат към националните съдилища, които „*трябва да откажат да прилагат национален технически регламент, за който не е било подадено уведомление в съответствие с директивата*“ (решение от 30 април 1996 г., *CIA Security International*, C-194/94, т. 44, 48 и 54; решение от 16 юни 1998 г., *Lemmens*, C-226/97, т. 33; решение от 8 септември 2005 г., *Lidl Italia*, C-303/04, т. 23, 24).

1.10. Структуриран обмен с държавите членки

Редовните заседания съгласно Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар позволиха да се осъществи обмен на мнения по въпроси от общ интерес, както и по конкретни аспекти на процедурата по подаване на нотификация.

Що се отнася до техническите регламенти, обсъжданията бяха свързани по-специално с процедурата по спешност съгласно Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар; достъпа до документи на Комисията съгласно Регламент (ЕО) № 1049/2001 относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на

Комисията⁴⁷ и до поверителни нотификации; задължението на държавите членки да представят на Комисията окончателния текст на технически регламент, който е предмет на нотификация; новата съдебна практика на Съда на ЕС относно Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар.

Въз основа на искания от държавите членки и по инициатива на Комисията за изясняване на някои повтарящи се пречки или на ново законодателство Комисията направи презентации относно: процедурата за подаване на нотификация за свързаните със Швейцария и ЕИП нотификации; техническите регламенти в областта на психоактивните вещества; предложение за регламент относно електронната идентификация и удостоверителните услуги при електронни трансакции на вътрешния пазар; връзката между Регламента REACH и Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар; въпроси, свързани с освобождаването на телевизионното и радиоразпръскването от Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар; клаузата за взаимно признаване и членове 34—36 от ДФЕС; Директивата относно качествата на горивата⁴⁸; пакета за хигиената на храните⁴⁹; Директивата относно опаковките и отпадъците от опаковки⁵⁰; процедурата по подаване на нотификация съгласно Регламент (ЕС) № 1169/2011⁵¹.

Няколко държави членки направиха презентации на най-добрите си практики за подаване на нотификация съгласно Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар.

В няколко държави членки също така бяха проведени семинари, които позволиха да се осъществи пряк диалог между Комисията и националните органи, участващи в процедурата по подаване на нотификация, и помогнаха на последните да се запознаят по-подробно с техническите елементи на процедурата по подаване на нотификация.

⁴⁷ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43—48).

⁴⁸ Директива 2009/30/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за изменение на Директива 98/70/ЕО по отношение на спецификацията на бензина, дизеловото гориво и газьола и за въвеждане на механизъм за наблюдение и намаляване на нивата на емисиите на парникови газове и за изменение на Директива 1999/32/ЕО на Съвета по отношение на спецификацията на горивото, използвано от плавателни съдове по вътрешните водни пътища, и за отмяна на Директива 93/12/ЕИО, ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 88—113.

⁴⁹ Регламент (ЕО) № 852/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно хигиената на храните, ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 1—54; Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно определяне на специфични хигиенни правила за храните от животински произход, ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 55—205; Регламент (ЕО) № 854/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за определяне на специфичните правила за организирането на официален контрол върху продуктите от животински произход, предназначени за човешка консумация, ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 206—320;

⁵⁰ Директива 94/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 1994 г. относно опаковките и отпадъците от опаковки, ОВ L 365, 31.12.1994 г., стр. 10—23.

⁵¹ Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията, текст от значение за ЕИП, ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 18—63.

Комисията включи презентации относно прилагането на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар в дневния ред на срещите за диалог за съответствие с държавите членки, които се извършват след поетия ангажимент в рамките на стратегията за единния пазар.

1.11. Искания за достъп до документи, издадени съгласно Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар

През периода 2014—2015 г. Комисията получи 236 искания (98 през 2014 г. и 138 през 2015 г.) за достъп до документи, издадени в рамките на процедурата по Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар. По-голямата част от тях бяха свързани с подробни становища и коментари, изготвени от Комисията. Достъп до исканите документи бе предоставен в 68 случая. В останалите случаи достъпът до документите беше отказан напълно или отчасти, тъй като същевременно течеше диалог с държавите членки, насочен към премахването на потенциалните пречки пред търговията.

1.12. Прозрачност

Прозрачността е основна характеристика на процедурата по подаване на нотификация. Публичният уебсайт на TRIS е прозорецът, който гарантира, че заинтересованите страни са постоянно информирани за всички проекти на технически регламенти, изготвени от държавите членки, и че се осъществява диалог между заинтересованите страни и службите на Комисията благодарение на новата функционалност за изразяване на мнения, посочена в параграф 1.3.

Успехът на публичния уебсайт на TRIS се потвърждава от натрупаните данни —

- в края на 2015 г. в адресния списък на TRIS имаше 5196 абоната, в сравнение с 4441 през 2013 г., което представлява увеличение от 17 % през двугодишния отчетен период;
- през разглеждания период са извършени 244 736 търсения чрез публичния уебсайт на TRIS в сравнение с 177 147 търсения в периода 2012—2013 г. при наличието на увеличение от 38 %;
- достъпът до нотификации от страна на потребителите се е увеличил от 869 791 случаи през 2013 г. на 1 203 299 до края на 2015 г., като е установено конкретно увеличение от 38 %.

3. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

През периода 2014—2015 г. процедурата отново доказа своята полезност по отношение на прозрачността, административното сътрудничество и предотвратяването на техническите пречки на вътрешния пазар.

Превантивният и приобщаващ подход на процедурата по подаване на нотификации намали риска националните регулаторни дейности да се осъществяват по начин, който би създал технически пречки за свободното движение на стоки в рамките на вътрешния пазар, който се развива бързо, но все още не е постигнал пълния си потенциал.

Прилагането на процедурата може да бъде подобро в още по-голяма степен, а именно във връзка с броя на нотификациите от някои държави членки и спазването на задълженията за подаване на нотификации. По-големият брой нотификации и по-активното участие на държавите членки в процедурата ще спомогнат за предотвратяването на нови технически пречки и установяването на системни проблеми

във всяка държава членка и в целия ЕС. Това би спомогнало за диалога с Комисията и би улеснило предприемането на по-целенасочен и ефективен подход към пречките пред търговията в рамките на ЕС.

Големият брой на издадените по време на отчетния период подробни становища и коментари показва, че съществува все по-голям риск от фрагментиране на вътрешния пазар на стоки. Съответните държави членки отговориха на средно 79 % от подробните становища, изготвени от Комисията, като бяха проведени диалози за отстраняване на всеки случай на несъвместимост с правото на ЕС и по този начин бяха избегнати процедурите за нарушение.

Значението на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар се доказва от големия интерес на заинтересованите страни към процедурата по подаване на нотификации, както беше отбелязано, наред с другото, в становището на платформата REFIT относно директивата⁵². Този нарастващ интерес отразява усилията за подобряване на прозрачността и ефективността на публичния уебсайт на TRIS.

Процедурата по подаване на нотификации също така доказва своята полезност във връзка с осигуряването на възможност за набелязване на области, в които хармонизацията на равнището на ЕС би могла да представлява възможен вариант.

При прилагането на Директивата за прозрачността в рамките на единния пазар Комисията продължава да следи за спазването на принципа за по-добро регулиране и да отчита необходимостта от поддържане на благоприятна среда за конкурентоспособността на европейската икономика. Проектите, предмет на нотификация, продължават да са достъпни в електронен вид, безплатно и на всички официални езици на ЕС, като по този начин икономическите оператори и други заинтересовани страни имат възможност да изразят мнението си по тях.

Усилията за осигуряване на ясна правна среда за стопанските субекти с цел повишаване на конкурентоспособността на европейските предприятия в ЕС и извън него, ще продължат, като се отчитат връзките между процедурата по подаване на нотификации и процедурата, въведена със Споразумението за техническите пречки пред търговията (СТПТ) в контекста на Световната търговска организация (СТО). По-нататъшното утвърждаване на Директивата и по-строгото ѝ прилагане в съчетание със засилена връзка с последващите действия в рамките на политиките и законодателството са от решаващо значение за пълното постигане на нейните цели.

⁵² https://ec.europa.eu/info/files/refit-platform-recommendations-internal-market-xii6a-single-market-transparency-directive_en